

STATENS HUSHOLDNINGSSKOLE

Af Birgitte Berg Nielsen.

Forsøgsvidenskab.

Ved Samarbejde mellem den praktiske Forsøgsskole i Bygning C og Forsøgslaboratorierne i Bygning A skal der oparbejdes en Husholdningsvidenskab af nationaløkonomisk Værdi. Det er ikke blot Madvidenskaben, der skal arbejdes med, men det er fuldt saa vel Brændsel, Belysning, Vadske- og Rengøringsmidler, samt Arbejdskraft, der skal gøres Forsøg med Husholdningsfysik.

Husholdningsfysik.

Vi har maaske døjet mere af Mangel paa Brændsel end af Mangel paa Mad i disse ulykkelige Rationeringstider, og Brændelsvanskelighederne er langt fra forbi. Det vil være baade en human Opgave og en nationaløkonomisk Opgave at lære dem, som skal fyre, at udnytte Brændselet til det yderste. Det er ikke nok, at det bestemmes, hvor stor Varmeværdi (Kalorieværdi) de forskellige Slags Brændsel har — den Viden har ofte for lidt praktisk Betydning for dem, som skal købe Brændsel — der maa tillige gøres Forsøg med, hvordan de forskellige Slags Brændsel faar størst Brugsværdi i de Kakkelovne og Komfurer, hvor det skal bruges, og der maa gøres Forsøg med, hvilke Kakkelovne og Komfurer, der passer bedst i de større eller mindre Rum, der skal opvarmes, og til de større eller mindre Portioner Mad, som skal tilberedes. Det kan hænde, at en Kakkelovn med et beskedent Forbrug af Brændsel kan opvarme en Stue til 16—18° C, men vil man presse den til at yde en Varme af 20° C i det samme Rum, vil den forde en urimelig Mængde Brændsel. En anden Kakkelovn kan, naar den har opvarmet en Stue til 20° C opvarme en Stue til af samme Størrelse til samme Temperatur med en Forøgelse af kun 20—30 % Brændsel. En ganske særlig Betydning vil det have at undersøge, hvilke Fordele der kan naas ved Brug af blandet Brændsel. Maaske udnyttes Koksene bedre til Opvarmning af en middelstor Stue, dersom de blandet med Tørvesmul; maaske kan det betale sig at anvende ca. 20 % Kul mellem Tørvene, hvor Tørv er det lettest tilgængelige

Brændsel; maaske kan det, hvor en mindre Stue kun skal være opvarmet i faa Timer, betale sig at bruge Brænde, selv om Brændet regnet efter dets Kalorieværdi er vort dyreste Brændsel. At det udenlandske Brændsel ikke blot er dyrt, men kun er at faa i begrænset Mængde, forøger Betydningen af, at vi foretager Prøvefyring med blandet Brændsel.

Naar der skal gøres Forsøg med Kogekars Varmeværdi, er det ikke nok at bestemme, hvor hurtig en bestemt Mængde Vand kan komme i Kog i et bestemt Kogekar, eller hvor godt det holder Varmen i dette Kogekar, for disse Forsøg, som teoretisk set er ganske uangribelige, har ofte kun lidt praktisk Betydning, naar det gælder den virkelige Madlavning. De forskellige Retter koger ved forskellige Temperaturer; nogle Retter bliver bedst ved 70° C, andre bliver bedst ved 95—99° C, og atter andre Retter skal helst skrupkoge. Forsøg som skal klargøre de forskellige Brændselsarters og Kogekars Brugsværdi, kan kun blive praktisk paalidelige, naar de foretages under det daglige Arbejde med Tilberedning af Maden, for der skal først og fremmest tages Hensyn til, at Maden bliver vel tilberedt og kommer til at smage godt. Ved Koge- og Stegeforsøg skal man derfor ikke blot tage Hensyn til de forskellige Kogekars Varmefylde og Varmeledningsevne, men man skal fuldt saa vel tage Hensyn til de forskellige Madvarers Varmefylde og Varmeledningsevne. Det nytter ikke at spare paa Brændselet, dersom Bøffen bliver graa og kedelig i Stedet for brun og saftig. Den Mad, som smager godt, har større Næringsværdi, end den Mad, som smager kedelig, selv om Næringsindholdet er den samme.

Det videnskabelige Forsøgsarbejde med Husholdningsfysik kan derfor kun blive praktisk paalidelig, naar det foregaar som Samarbejde mellem de Husholdningslærere, som underviser i praktisk Madlavning, og den Professor, som leder den videnskabelige Forskning i Husholdningsfysik paa Forsøgslaboratoriet.

Det fysiske Forsøgsarbejde vil være den Del af Husholdningsvidenskaben, som det vil være lettest at komme i

Gang med; for Fysik er en gammel Videnskab, og det vil næppe være vanskeligt at finde en Mand med videnskabelig Dannelse, der gør ham skikket til at lede en saadan Forsøgsvirksomhed. Han maa være Cand. mag. i Fysik med Varmelæren som Speciale og maa desuden være dygtig i Mathematik, for at han skal kunne udregne Forsøgsresultaterne saaledes, at de er baade praktisk og videnskabeligt paalidelige.

(Fortsættes).

Situationen.

Det kan være paa sin Plads at fremhæve Kvinder, som særlig har udrettet noget rosværdigt. Vi skal heller ikke være bange for at høre Sandheden, naar en Kvinde har gjort noget forkert; men vi skal vogte os for at vende op og ned paa en Ting, saa vi ikke kan se Forskel paa „vrangt og ret“.

Naar det i Kv. og Smf. Nr. 6—7 fremhæve, at Elna Munck var med hos Kongen for at paapege de store Ulykker en Generalstrejke vilde medføre for Kvinder og Børn, saa synes jeg, hendes Veltalenhed vilde været bedre anvendt inden for hendes eget Parti. At Kongen gjorde, hvad han kunde for at hindre Tusinder af uskyldige Børn i at udsultes i politisk Øjemed, fortjener Kongen Tak for, ikke de Kvinder, som billiger et saadant Middel Anvendelse.

Denne Protest fremkommer ikke som Partipolitik, men som Udtryk for den største Afsky for, at seks Kvinder kan være med til at anvende et Middel som Generalstrejke i politisk Øjemed. At de bagefter bliver bange for Midlet er ingen Undskyldning.

Forskaan Kv. og Smf.s Læsere for at se dem rost i Bladet.

Zerine Nielsen.

Pjecen om de nye Ægteskabslove

faas ved Henvendelse til Hovedkontoret for en Pris af 1 Kr. 50 Øre pr. Stk.

Vi anbefaler indtrængende Kredse, at virke for, at Pjecen i størst muligt Omfang købes af Medlemmerne.